

Koeienoog is een forse plant met opvallende, gele bloemen.

tekst:
Liesbeth ten Hallers

Met de lente in aantocht krijgen we weer zin om plannen voor de tuin te maken. Hierbij wat suggesties voor vrolijke, gele bloeiers in voorjaar en zomer. Het zijn alledrie vlindertrekkers die bovendien nog een bijzondere geur verspreiden.

Klein hoefblad

Weinig mensen zullen de moeite nemen om op de knieën te gaan voor dit stralende primeurtje van de koude grond. Toch is er een duidelijke honinglucht op te snuiven als de lentezon zich laat zien en de wind zich koest houdt. Op water wordt het overigens niks met deze bloemen. De overwinterende dagvlinders, en met name de Kleine vos, zijn beslist geïnteresseerd in de nectar, zoals Thijsse ons in het Verkade-album 'De bloemen en haar vrienden' al leerde. Wel een plant die een waarschuwing behoeft: grillig uitstoelend duikt het kruid overal op, waar je wat anders in gedachten had. Omdat het na de bloei verschijnende, tot 30 cm brede blad met de spinnewebachtige beharing ook het aanzien waard is, misstaat *Tussilago farfara* niet in een onderbreking van uw tegelverharding, liefst aan de voet van een zuidmuur: De vlinder vertoeft hier in deze barre periode graag en de plant is er in toom te houden.

Er is een heeplantenkwekerskollektief, waarvan het sekretariaat berust bij de Schutsboom te Nijmegen, tel. 024- 3783299.

Grote zandkool

Veel later in het jaar, nog in oktober wel, kunt u op wegbermen, spoordijken, bazalthellingen en duinzand naar de uitbundig bloeiende Grote zandkool (*Diploaxis tenuifolia*) uitkijken. Deze waarden nectarplant voor de witjes is, in tegenstelling tot het Klein hoefblad, (nog) niet te koop bij de Heliant, wildeplantenkwekerij te Appelscha, maar de interesse is gewekt. Door de lange bloeitijd is het wel mogelijk om rijp zaad aan deze bloeiende vaste plant te ontfutselen in de zekerheid, dat u de echte voor u heeft. Deze gele kruisbloemige onderscheidt zich namelijk door vrij grote bloemen, smal blad, maar bovenal door het duidelijk waarneembare parfum, een

Zonnig geel en geurig

mengeling van amandel en honing (al stinkt het blad naar rotte eieren als je het kneust). Net als het Klein hoefblad waardeert deze kool wat kalk door het straatzand in een droge, warme kier in het terras.

Koeienoog

Onthullend was het veelvuldig bezoek van dagvlinders tijdens de zomerwarmte van '95. Zo bleek een overtuigende rol weggelegd voor Koeienoog (*Telekia speciosa*), nota bene vlak naast de bloeiende Vlinderstruik. Het is een forse composiet die in alle stadia bekoort. Het zeer grote, lichtgroene, getande blad komt pas laat uit de grond, dus opgepast als je al geestdriftig staat te tuinieren! Op droge zandgrond zijn de bloemen in staat een typische, rokerigwarme geur op neushoogte te produceren en nectar bovendien. Zoals in mijn flora (1927) te lezen staat: "bloemen groter dan een rijksdaalder; verwilderde sierplant." De plant zaait zich namelijk gemakkelijk uit. Rond het bruin verkleurende hart zijn de oranjegele straalbloemen opvallend lang en smal. Deze blikvanger leent zich goed voor een solitaire groep, de achtergrond van de border of een combinatie met heesterbeplanting. Berijpt zijn de bloemhoofden op de verhoutte stengels aankleding voor uw wintertuin, soms verlevendigd door foeragerende, kleurrijke distelvinken.